

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Факультет міжнародних відносин, політології та соціології
Кафедра суспільних комунікацій та регіональних студій

ЛІНГВОКРАЇНОЗНАВСТВО (ТУРЕЦЬКА МОВА)

Методичні вказівки
до вивчення навчальної дисципліни
для здобувачів першого курсу другого (магістерського)
рівня вищої освіти спеціальності 291
«Міжнародні відносини, суспільні комунікації
та регіональні студії»

Одеса
«Астропринт»
2023

Укладачі:

Ю. М. Тарасюк — старший викладач кафедри суспільних комунікацій та регіональних студій Одеського національного університету імені І. І. Мечникова;

К. І. Відімска — старший викладач кафедри суспільних комунікацій та регіональних студій Одеського національного університету імені І. І. Мечникова;

Г. І. Шаглі — старший викладач кафедри суспільних комунікацій та регіональних студій Одеського національного університету імені І. І. Мечникова

Рецензенти:

О. М. Набока, кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри іноземних мов гуманітарних факультетів Одеського національного університету ім. І. І. Мечникова;

Ф. І. Арнаут, кандидат філологічних наук, доцент кафедри тюркології навчально-наукового інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка; науковий здобувач факультету Азії та Близького Сходу університету

Рекомендовано до друку вченою радою факультету міжнародних відносин, політології та соціології Одеського національного університету імені І. І. Мечникова (*протокол № 1 від 30 серпня 2023 року*)

Лінгвокраїнознавство (турецька мова) : методичні вказівки до вивчення навчальної дисципліни для здобувачів першого курсу другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» / уклад. Ю. І. Тарасюк, К. І. Відімска, Г. І. Шаглі. — Одеса : Астропринт, 2023. — 28 с.

Методичні вказівки розраховані на поглиблене вивчення курсу лекцій навчальної дисципліни «Лінгвокраїнознавство (турецька мова)» та були розроблені відповідно до робочої програми та силабусу для здобувачів першого курсу другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії». Основна мета вказівок — надати методичну допомогу здобувачам вищої освіти у підготовці та вивченні тем практичних занять та у процесі самостійної роботи.

УДК 908:811.512.161'243(072)

ЗМІСТ

Вступ.....	4
Тематика змістових модулів, завдання та література.....	7
Тематика практичних занять, завдання та література	11
Самостійна робота студентів.....	16
Питання для підсумкового контролю.....	17
Рекомендована література	18
Форми контролю і методи оцінювання	20

ВСТУП

Метою навчальної дисципліни «Лінгвокраїнознавство (турецька мова)» є забезпечення комунікативної компетенції в актах міжкультурної комунікації можливості отримання знань про особливості зв'язку мови і культури, спираючись на суспільнознавчий, лінгводидактичний підходи; формування лінгвокраїнознавчої і країнознавчої компетенції студентів шляхом розкриття основних етапів розвитку турецької мови, надання знань та аналізу геополітичного положення Туреччини, політичної історії, суспільно-культурного аспекту, а також сучасної мовної політики;

Лінгвокраїнознавство (турецька мова) є однією з важливих дисциплін в процесі професійної підготовки майбутнього фахівця в сфері міжнародних відносин, а також є дисципліною, яка допоможе систематизувати знання студентів з історії розвитку турецької мови, культури, історії, політичного устрою, утворення сучасної Туреччини, а також познайомить студентів з мовними реаліями, необхідними для їх майбутньої професійної діяльності.

Дана навчальна дисципліна входить в сукупність дисциплін гуманітарного циклу, яка має за мету навчити магістранта особистостям соціальної і мовленнєвої поведінки носіїв турецької мови і здатність використовувати отримані знання у процесі спілкування в повсякденному житті в країні перебування, при перекладі, в професійній роботі фахівця в сфері міжнародних відносин.

Процес магістерської підготовки передбачає різке зростання обсягу позааудиторної роботи, спрямованої на розвиток самостійності в оволодінні іноземною (турецькою) мовою та активне використання отриманих фахівцями знань у процесі комунікації на міжнародному рівні.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Лінгвокраїнознавство (турецька мова)» є:

- 1) узагальнити та систематизувати знання студентів про географію, населення, історії, політичну систему, суспільство, культуру Турецької Республіки, які вони отримали під час навчання на бакалаврській програмі, особливо.
- 2) продовжити знайомити студентів з мовними та краснорічними реаліями країни, розширити знання, отримані при вивченні турецької мови, аспект викладання – країнознавство.
- 3) надання базових лінгвістичних знань про мовні особливості академічних та публіцистичних дописів, з метою заохочення магістрантів до науково-дослідницької роботи, пов'язаної з політологічним аспектом їх реалізації, яка може мати форму окремих наукових статей, наукових робіт і досліджень;
- 4) розкрити значення аспекту лінгвокраїнознавство в якості «culture oriented teaching of a foreign language» та обґрунтувати необхідність використання цього міждисциплінарного підходу в процесі вивчення іноземної мови на Факультеті міжнародних відносин, політології, соціології ОНУ імені І.І.Мечникова.

5) навчання магістрантів аналізу політологічних текстів, вивчення політичної та дипломатичної термінології в процесі надання лекційного матеріалу.

6) надання основних понять про мовну політику, лінгвістичну безпеку, культурну дипломаті;

7) навчити сприймати та розуміти мовну одиницю на фоні образів, що є частиною культури носія турецької мови.

Випускник програми магістратури має оволодіти такими компетенціями:

- здатність спілкуватися іноземною (турецькою) мовою (ЗК4);
- здатність працювати в міжнародному контексті (ЗК6);
- здатність проявляти толерантність та повагу до культурної різноманітності (ЗК11).

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

- знати природу та механізми міжнародних комунікацій (РН5);
- володіти навичками професійного усного та письмового перекладу з/на іноземні мови, зокрема з фахової тематики міжнародного співробітництва, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, регіональних студій, дво- та багатосторонніх міжнародних проєктів (РН12).
- здійснювати професійний усний та письмовий переклад з/на іноземну мову, зокрема, з фахової тематики міжнародного співробітництва, зовнішньої та світової політики (РН11).

Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Лінгвокраїнознавство як наукова дисципліна.

Тема 1. Геополітичне положення Турецької Республіки. Туреччина в системі сучасних регіональних відносин. Геостратегічне та економічне положення Турецької Республіки. Внутрішньополітична система Турецької Республіки.

Тема 2. Особливості історичного розвитку Туреччини. Етапи історичного розвитку Туреччини. Ідеологічні та концептуальні основи утворення та розвитку Турецької Республіки. Османізм. Панісламизм. Тюркізм. Кемалізм.

Тема 3. Сучасний політичний устрій і регіональні політика Турецької Республіки. Внутрішньополітична система Турецької Республіки. Відносини Туреччини із країнами Середземномор'я. Етикет та дипломатичний протокол Туреччини.

Змістовий модуль 2. Лінгвокраїнознавство Турецької Республіки.

Тема 1. Країнознавчі аспекти сучасної турецької мови. Мовна політика Туреччини і лінгвістична безпека турецької мови. Мовна реформа та вплив модернізацій М.К.Ататюрка на трансформацію турецької мови.

Тема 2. Культура та релігія Туреччини. Підготувати презентацію на тему «Ролі релігії в культурному та житті турецького суспільства». Прочитати один із відомих турецьких літературних творів.

Тема 3. Міжкультурна комунікація: етно-ментальні і національні особливості носіїв турецької мови. Культурний дуалізм турецького суспільства. Світська держава та консервативний ісламський чинник. М'яка сила та публічна дипломатія Туреччини.

ТЕМАТИКА ЗМІСТОВИХ МОДУЛІВ, ЗАВДАННЯ ТА ЛІТЕРАТУРА

Тема1. Геополітичне положення Турецької Республіки.

- 1.Туреччина в системі сучасних регіональних відносин.
- 2.Геостратегічне та економічне положення Турецької Республіки.
3. Внутрішньополітична система Турецької Республіки.

Література

1. Тарасюк Ю.М.Геополітичне положення Турецької Республіки. Геополітичне положення та зовнішня політика держав. Лінгвокраїнознавство. Частина 1 : навчальний посібник / Під ред. І.В. Зубаренко, О.В. Сніговської, Ю.М. Тарасюк. Одеса : ОНУ, 2018. С. 47-63
2. Тарасюк Ю.М. Лінгвокраїнознавство Турецької Республіки, ч.1:навчально-методичний посібник. Одеса: Одеський національний університет імені І.І.Мечникова, 2017. 92 с.
3. Пророченко Н. О. Туреччина: Історія, культура, географія:Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київ. Світ знань, 2005. 230 с.
4. Turkey's geopolitical position today.Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi / The Journal of International Social Research. Cilt: 13 Sayı: 74 Yıl: 2020 & Volume: 13 Issue: 74 Year: 2020
5. Yedi İklim Türkçe C2 Ders Kitabı. Ankara, Yunus Emre Enstitüsü. 2018. 192s.
6. Yedi İklim Türkçe C2 Çalışma Kitabı. Ankara, Yunus Emre Enstitüsü. 2018. 192s.

ТЕМА 2.

Особливості історичного розвитку Туреччини.

- 1.Етапи історичного розвитку Туреччини.
- 2.Ідеологічні та концептуальні основи утворення та розвитку Турецької Республіки.
- 3.Османізм. Панісламізм. Тюркізм. Кемалізм.

Література

1. Türk Dış Politikası: Kurtuluş Savaşından Bugüne Olgular, Belgeler, Yorumlar. Ed. Baskın Oran. Cilt II: 1980 – 2001. İstanbul: İletişim, 2006. 637 s.
2. Cumhuriyet dönemi tarih anlayışları ve tarih eğitimi: 1923-1960 https://www.academia.edu/3084536/Cumhuriyet_d%C3%B6nemi_tarih_anlay%C4%B1%C5%9Flar%C4%B1_ve_tarih_e%C4%9Fitimi_1923_1960

3. E.J.Zurcher. Modernleşen Türkiye'nin Tarihi
<https://iletisim.com.tr/Images/UserFiles/Documents/Gallery/modernlesen-turkiyenin-tarihi-1.pdf>
4. Yedi İklim Türkçe C2 Ders Kitabı. Ankara, Yunus Emre Enstitüsü. 2018. 192s.
5. Yedi İklim Türkçe C2 Çalışma Kitabı. Ankara, Yunus Emre Enstitüsü. 2018. 192s.

ТЕМА 3.

Сучасний політичний устрій і регіональні політика Турецької Республіки.

1. Внутрішньополітична система Турецької Республіки.
2. Відносини Туреччини із країнами Середземномор'я.
3. Етикет та дипломатичний протокол Туреччини.

Література

1. Відімска К.І. Дипломатичний протокол та етикет Турецької Республіки. Розділ III. Частина II : навчальний посібник / Під ред. В.І. Рижих. Одеса : ОНУ імені І.І. Мечникова, 2021. С. 272-292
2. Замікула Г. О. Трансформація партійної системи Турецької Республіки. Вісник Маріупольського державного університету. 2016. Вип. 16. С. 225-233. Режим доступу:
<https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewByFileId/433253.pdf>
3. Система державного управління Турецької Республіки: досвід для України / уклад. П.І.Крайнік; за заг. ред. Ю.В.Ковбасюка, С.В.Загороднюка. – К.: НАДУ, 2012. – 52 с.;
4. Çotoksöken Y. Üniversiteler için uygulama Türk Dili. Cit 1. İstanbul, Papatya yayıncılık Eğitim, 2005. 256 s.
5. Yüksek öğretiminde Türk dili. Yazılı ve Sözlü anlatım / Özkan M., Tören H., Esin O. İstanbul, 2006. 999s.
6. Cumhuriyet yönetimi ve anlamı. <https://www.atam.gov.tr/duyurular/cumhuriyet-yonetimi/>
7. Değişen Karadeniz Jeopolitiğinde Türkiye-Ukrayna İlişkileri. Ed. Hasan Kanbolat. Ankara. Veritas yayınevi, 2010. 137 s.
8. Yedi İklim Türkçe C2 Ders Kitabı. Ankara, Yunus Emre Enstitüsü. 2018. 192s.
9. Yedi İklim Türkçe C2 Çalışma Kitabı. Ankara, Yunus Emre Enstitüsü. 2018. 192s.

ТЕМА 4.

Країнознавчі аспекти сучасної турецької мови.

1. Мовна політика Туреччини і лінгвістична безпека турецької мови.
2. Мовна реформа та вплив модернізацій М.К.Ататюрка на трансформацію турецької мови.

Література

1. Тарасюк Ю.М. Поняття про лінгвістичну безпеку та мовну політику Туреччини в контексті модернізації. Вісник ОНУ ім. І.І.Мечникова. Соціологія. Політичні науки. Т.21. Вип. 4(7), 2016. С.70-75
2. Тарасюк Ю.М., Шагли Г.І. М'яка сила Турецької Республіки: культурно-освітній аспекти. Політичне життя. №.1, 2021. С. 95-101
3. Відімска К.І. Мовна політика Турецької Республіки: історія та сучасність. Частина 1 : навчальний посібник / Під ред. І.В. Зубаренко, О.В. Сніговської, Ю.М. Тарасюк. Одеса : ОНУ, 2018. С.206-218
4. Тарасюк Ю.М. Історія та розвиток турецької літератури. Частина II : навчальний посібник / Під ред. В.І. Рижих. Одеса : ОНУ імені І.І. Мечникова, 2021. С. 171-188
5. Yedi İklim Türkçe C2 Ders Kitabı. Ankara, Yunus Emre Enstitüsü. 2018. 192s.
6. Yedi İklim Türkçe C2 Çalışma Kitabı. Ankara, Yunus Emre Enstitüsü. 2018. 192s.

ТЕМА 5.

Культура та релігія Туреччини.

1. Підготувати презентацію на тему «Ролі релігії в культурному та житті турецького суспільства».
2. Прочитати один із відомих турецьких літературних творів.

Література

1. Тарасюк Ю.М. Історія та розвиток турецької літератури. Частина II : навчальний посібник / Під ред. В.І. Рижих. Одеса : ОНУ імені І.І. Мечникова, 2021. С. 171-188
2. Шагли Г.І. Культура Туреччини. Лінгвокраїнознавство. Частина II : навчальний посібник / Під ред. В.І. Рижих. Одеса : ОНУ імені І.І. Мечникова, 2021. С. 80-107
3. Türkiye Anayasalarında Devletin Dini // <https://www.anayasa.gov.tr/tr/mevzuat/oncelki-anayasalar/>

4. Din ve Islam. Atatürk Araştırma Merkezi Başkanlığı // <https://www.atam.gov.tr/duyurular/din-ve-islam-dini>
5. Кримський А. Історія Туреччини та її письменства. Письменство XIV-XV вв. / А.Ю.Кримський // Кримський А.Ю. Вибрані сходознавчі праці: В 5 т. / редкол.: Л.В.Матвєєва (головн.ред.) [та ін.]; НАН України, Ін-т сходознавства ім. А.Ю. Кримського.Т.ІІІ: Тюркологія. – К.: ВД «Стилос», 2010. – С. 7-88.

ТЕМА 6.

Міжкультурна комунікація: етно-ментальні і національні особливості носіїв турецької мови.

- 1.Культурний дуалізм турецького суспільства.
- 2.Світська держава та консервативний ісламський чинник.
- 3.М'яка сила та публічна дипломатія Туреччини.

Література

1. Мамедова А. Е. Еволюція державного ладу Турецької Республіки. Режим доступу: <https://doi.org/10.18524/2411-2054.2017.25.232807>
2. Черніков І.Ф. До питання про світський характер республіканської Туреччини та процес її ісламізації. «Східний світ». 2010, № 4.
3. Чубрикова О.О. Нові підходи у реалізації зовнішньої політики Турецької Республіки: переваги багатовекторності. «Науковий вісник Дипломатичної академії України», 2011. вип. 17 ([www.http://vuzlib.com/content/view/2596/31](http://vuzlib.com/content/view/2596/31))
4. Тарасюк Ю.М. Теоретичі осови та еволюція коцепту public діпломасу. Наково-практичий журнал. Серія: Політологія, 2020. Вип.2(2). С.71-77
5. Тарасюк Ю.М., Шагли Г.І. М'яка сила Турецької Республіки: культурно-освітній аспекти. Політичне життя. №.1, 2021. С. 95-101
6. Тарасюк Ю.М. Україно-турецькі відносини. Стратегічна культура та зовнішня політика України / За заг. ред. І. М. Ковалєва, О. І. Брусиловської, В. А. Дубовика. Одеса: Одеський національний університет імені І. І.Мечникова, 2017. С. 151-166.
7. Тарасюк Ю.М. Стратегічні перспективи та розвиток двосторонніх відносин між Україною та Туреччиною. Європейський політичний та правовий дискурс, 2019. Вип.6, № 1. С.37-435.

8. Koseoglu I.H. Is a Two-Party System Possible in Turkey? / Ismail Hamdi Koseoglu // Turkish Journal of Politics. – Vol. 2, No 1. – Sommer 2011. – P. 49-60

ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

У процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються як загальнонаукові так і спеціальні методи навчання. Зокрема, словесні методи: дискусія, полеміка, бесіда; наочні методи: презентація, ілюстрація, демонстрація.

Методи виконання практичних завдань, спрямовані на формування теоретичних знань, практичних умінь і особистісних якостей студентів: реферування, конспектування, есе; виконання логічно обумовлених завдань. Активні методи: «мозкова атака», рольові ігри, підготовка і здійснення виступів перед аудиторією.

Проведення практичних занять для здобувачів вищої освіти надає можливість вирішення наступних дидактичних цілей:

1. розвитку умінь, навичок розумової праці, уміння застосовувати свої теоретичні знання для реалізації практичних завдань;
2. забезпечення системного повторення, поглиблення та закріплення знань здобувачів вищої освіти за певною тематикою;
3. поліпшенню навички здійснення різних видів майбутньої професійної діяльності; -
4. здійснення діагностики і контролю знань здобувачів вищої освіти з окремих розділів і тем програми, формування уміння та навичок виконання окремих аспектів професійної діяльності у майбутньому.

Практичне заняття №1

Тема 1. Геополітичне положення Турецької Республіки.

1. Туреччина в системі сучасних регіональних відносин.
2. Геостратегічне та економічне положення Турецької Республіки.
3. Внутрішньополітична система Турецької Республіки.

Література

1. Тарасюк Ю.М. Геополітичне положення Турецької Республіки. Геополітичне положення та зовнішня політика держав. Лінгвокраїнознавство. Частина 1 : навчальний посібник / Під ред. І.В. Зубаренко, О.В. Сніговської, Ю.М. Тарасюк. Одеса : ОНУ, 2018. С. 47-63

2. Тарасюк Ю.М. Лінгвокраїнознавство Турецької Республіки, ч.1:навчально-методичний посібник. Одеса: Одеський національний університет імені І.І.Мечникова, 2017. 92 с.
3. Пророченко Н. О. Туреччина: Історія, культура, географія: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київ. Світ знань, 2005. 230 с.
4. Turkey's geopolitical position today//Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi / The Journal of International Social Research. Cilt: 13 Sayı: 74 Yıl: 2020 & Volume: 13 Issue: 74 Year: 2020
5. Yedi İklim Türkçe C2 Ders Kitabı. Ankara, Yunus Emre Enstitüsü. 2018. 192s.
6. Yedi İklim Türkçe C2 Çalışma Kitabı. Ankara, Yunus Emre Enstitüsü. 2018. 192s.

Практичне заняття №2

Особливості історичного розвитку Туреччини.

1. Етапи історичного розвитку Туреччини.
2. Ідеологічні та концептуальні основи утворення та розвитку Турецької Республіки.
3. Османізм.
4. Панісламизм.
5. Тюркізм.
6. Кемалізм.

Література

1. Мамедова А. Е. Еволюція державного ладу Турецької Республіки. Режим доступу: <https://doi.org/10.18524/2411-2054.2017.25.232807>
2. Пророченко Н. О. Туреччина: Історія, культура, географія: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київ. Світ знань, 2005. 230 с.
3. Система державного управління Турецької Республіки: досвід для України / уклад. П.І.Крайнік; за заг. ред. Ю.В.Ковбасюка, С.В.Загороднюка. – К.: НАДУ, 2012. – 52 с.;
4. Türk Dış Politikası: Kurtuluş Savaşından Bugüne Olgular, Belgeler, Yorumlar. Ed. Baskın Oran. Cilt II: 1980 – 2001. İstanbul: İletişim, 2006. 637 s.
5. Cumhuriyet dönemi tarih anlayışları ve tarih eğitimi: 1923-1960 https://www.academia.edu/3084536/Cumhuriyet_d%C3%B6nemi_tarih_anlay%C4%B1%C5%9Flar%C4%B1_ve_tarih_e%C4%9Fitimi_1923_1960
6. E.J.Zurcher. Modernleşen Türkiye'nin Tarihi <https://iletisim.com.tr/Images/UserFiles/Documents/Gallery/modernlesen-turkiyenin-tarihi-1.pdf>
7. Yedi İklim Türkçe C2 Ders Kitabı. Ankara, Yunus Emre Enstitüsü. 2018. 192s.

8. Yedi İklim Türkçe C2 Çalışma Kitabı. Ankara, Yunus Emre Enstitüsü. 2018. 192s.

Практичне заняття №3

Сучасний політичний устрій і регіональна політика Турецької Республіки.

1. Внутрішньополітична система Турецької Республіки.
2. Відносини Туреччини із країнами Середземномор'я.
3. Етикет та дипломатичний протокол Туреччини.

Література

1. Тарасюк Ю.М. Геополітичне положення Турецької Республіки. Геополітичне положення та зовнішня політика держав. Лінгвокраїнознавство. Частина 1 : навчальний посібник / Під ред. І.В. Зубаренко, О.В. Сніговської, Ю.М. Тарасюк. Одеса : ОНУ, 2018. С. 47-63
2. Тарасюк Ю.М. Лінгвокраїнознавство Турецької Республіки, ч.1: навчально-методичний посібник. Одеса: Одеський національний університет імені І.І. Мечникова, 2017. 92 с.
3. Пророченко Н. О. Туреччина: Історія, культура, географія: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київ. Світ знань, 2005. 230 с.
4. Turkey's geopolitical position today. Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi / The Journal of International Social Research. Cilt: 13 Sayı: 74 Yıl: 2020 & Volume: 13 Issue: 74 Year: 2020
5. Yedi İklim Türkçe C2 Ders Kitabı. Ankara, Yunus Emre Enstitüsü. 2018. 192s.
6. Yedi İklim Türkçe C2 Çalışma Kitabı. Ankara, Yunus Emre Enstitüsü. 2018. 192s.

Практичне заняття №4

Країнознавчі аспекти сучасної турецької мови.

1. Мовна політика Туреччини і лінгвістична безпека турецької мови.
2. Мовна реформа та вплив модернізацій М.К. Ататюрка на трансформацію турецької мови.

Література

1. Тарасюк Ю.М. Поняття про лінгвістичну безпеку та мовну політику Туреччини в контексті модернізації. Вісник ОНУ ім. І.І.Мечникова. Соціологія. Політичні науки. Т.21. Вип. 4(7), 2016. С.70-75
2. Тарасюк Ю.М., Шаглі Г.І. М'яка сила Турецької Республіки: культурно-освітній аспекти. Політичне життя. №.1, 2021. С. 95-101
3. Відімска К.І. Мовна політика Турецької Республіки: історія та сучасність. Частина 1 : навчальний посібник / Під ред. І.В. Зубаренко, О.В. Сніговської, Ю.М. Тарасюк. Одеса : ОНУ, 2018. С.206-218
4. Тарасюк Ю.М. Історія та розвиток турецької літератури. Частина II : навчальний посібник / Під ред. В.І. Рижих. Одеса : ОНУ імені І.І. Мечникова, 2021. С. 171-188
5. Yedi İklim Türkçe C2 Ders Kitabı. Ankara, Yunus Emre Enstitüsü. 2018. 192s.
6. Yedi İklim Türkçe C2 Çalışma Kitabı. Ankara, Yunus Emre Enstitüsü. 2018. 192s.

Практичне заняття №5

Культура та релігія Туреччини.

1. Етно-ментальні і національні особливості носіїв турецької мови.
2. Роль релігії в політичному житті Туреччини.
3. Турецько-ісламський синтез як концептуальна основа турецького націоналізму

Література

1. Тарасюк Ю.М. Історія та розвиток турецької літератури. Частина II : навчальний посібник / Під ред. В.І. Рижих. Одеса : ОНУ імені І.І. Мечникова, 2021. С. 171-188
2. Шаглі Г.І. Культура Туреччини. Лінгвокраїнознавство. Частина II : навчальний посібник / Під ред. В.І. Рижих. Одеса : ОНУ імені І.І. Мечникова, 2021. С. 80-107
3. Türkiye Anayasalarında Devletin Dini // <https://www.anayasa.gov.tr/tr/mevzuat/oncelki-anayasalar/>
4. Din ve Islam. Atatürk Araştırma Merkezi Başkanlığı // <https://www.atam.gov.tr/duyurular/din-ve-islam-dini>
5. Кримський А. Історія Туреччини та її письменства. Письменство XIV-XV вв. / А.Ю.Кримський // Кримський А.Ю. Вибрані сходознавчі праці: В 5 т. / редкол.: Л.В.Матвеева (головн.ред.) [та ін.]; НАН України, Ін-т сходознавства ім. А.Ю. Кримського. Т.ІІІ: Тюркологія. – К.: ВД «Стилос», 2010. – С. 7-88.

Практичне заняття №6

Міжкультурна комунікація: етно-ментальні і національні особливості носіїв турецької мови.

1. Культурний дуалізм турецького суспільства.
2. Світська держава та консервативний ісламський чинник.
3. М'яка сила та публічна дипломатія Туреччини.

Література

1. Мамедова А. Е. Еволюція державного ладу Турецької Республіки. Режим доступу: <https://doi.org/10.18524/2411-2054.2017.25.232807>
2. Черніков І.Ф. До питання про світський характер республіканської Туреччини та процес її ісламізації. «Східний світ». 2010, № 4.
3. Чубрикова О.О. Нові підходи у реалізації зовнішньої політики Турецької Республіки: переваги багатовекторності. «Науковий вісник Дипломатичної академії України», 2011. вип. 17 (<http://vuzlib.com/content/view/2596/31>)
4. Тарасюк Ю.М. Теоретичні основи та еволюція концепту public diplomacy. Наково-практичний журнал. Серія: Політологія, 2020. Вип.2(2). С.71-77
5. Тарасюк Ю.М., Шагли Г.І. М'яка сила Турецької Республіки: культурно-освітні аспекти. Політичне життя. №1, 2021. С. 95-101
6. Тарасюк Ю.М. Україно-турецькі відносини. Стратегічна культура та зовнішня політика України / За заг. ред. І. М. Ковалю, О. І. Брусилівської, В. А. Дубовика. Одеса: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова, 2017. С. 151-166.
7. Тарасюк Ю.М. Стратегічні перспективи та розвиток двосторонніх відносин між Україною та Туреччиною. Європейський політичний та правовий дискурс, 2019. Вип.6, № 1. С.37-435.
8. Koseoglu I.H. Is a Two-Party System Possible in Turkey? / Ismail Hamdi Koseoglu // Turkish Journal of Politics. – Vol. 2, No 1. – Sommer 2011. – P. 49-60

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Самостійна робота, з метою поглиблення знань та формування вмінь, уміщує роботу з текстовим матеріалом, навчально-методичною літературою, результатами наукових досліджень; виконанням практичних завдань, написання реферату, есе для висловлення власної точки зору та власних думок, підготовку презентацій.

Основні методи навчання турецької мови визначено, як граматично-перекладний, аудіо-лінгвальний, комунікативний підхід та різні альтернативні методи.

Тема 1. Геополітичне положення Турецької Республіки. 1.3. Підготувати тези на тему: «Ідеологічна трансформація Туреччини в 21 столітті. Концепція неоосманізму в зовнішній політиці Туреччини: регіональний та глобальний вимір»	10
Тема 2. Особливості історичного розвитку Туреччини. 2.1.- 2.2. Підготувати реферат з тематики україно-турецьких відносин, їх історії та сучасного стану.	10
Тема 3. Сучасний політичний устрій і регіональна політика Турецької Республіки. 3.1. Підготувати письмове дослідження – аналітичну записку на тему: «Концептуальна основа регіональної політики Турецької Республіки».	10
Тема 4. Країнознавчі аспекти сучасної турецької мови. 4.1. Написати есе на тему: «Роль геополітичного положення Турецької Республіки в процесі розвитку та поширення турецької мови»	10
Тема 5. Культура та релігія Туреччини. 5.2. Підготувати презентацію на тему «Ролі релігії в культурному та житті турецького суспільства». Прочитати один із відомих турецьких літературних творів.	10
Тема 6. Міжкультурна комунікація: етно-ментальні і національні особливості носіїв турецької мови. 6.3. Ознайомитися з матеріалами на тему ролі турецької мови в процесі реалізації м'якої сили та публічної дипломатії ТР. Зробити стислий огляд наукової статті на згадану тематику.	10
Разом	60

До самостійної роботи відноситься (на вибір викладача):

[1] – підготовка до практичних занять;

[2] – написання рефератів, есе, творів;

[3] – підготовка презентації індивідуального навчального завдання;

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ ДО КУРСУ

1. Країнознавство Турецької Республіки.
2. Роль геополітичного положення Туреччини в процесі формування її регіональної політики.
3. Культура Туреччини.
4. Основні історичні етапи розвитку Турецької Республіки.
5. Мовна політика Туреччини. концепт «лінгвістичної безпеки».
6. Державний протокол та дипломатичний етикет Турецької Республіки.
7. Роль геополітичного положення Турецької Республіки в процесі розвитку та поширенні турецької мови.
8. Регіональна політика Турецької Республіки.
9. Релігія Туреччини і її роль в житті суспільства.
10. Культурний дуалізм турецького суспільства: світська ісламська країна.
11. Модернізації Турецької Республіки.
12. Основні етапи розвитку Османської імперії.
13. Національні та релігійні традиції Туреччини.
14. Презентація авторського дослідження магістранта за темами курсу.
15. Національний характер та нрави турків.
16. Концепт «лінгвістичної безпеки».
17. Мовна реформа в Туреччині за часів модернізацій М.К.Ататюрка.
18. Туреччина в системі сучасних регіональних відносин.
19. Геостратегічне та економічне положення Турецької Республіки.
20. Внутрішньополітична система Турецької Республіки.
21. Відносини Туреччини із країнами Середземномор'я.
22. Етикет та дипломатичний протокол Туреччини.
23. Турецько-ісламський синтез як концептуальна основа турецького націоналізму.
24. Культурний дуалізм турецького суспільства.
25. Світська держава та консервативний ісламський чинник.
26. М'яка сила та публічна дипломатія Туреччини.
27. Ідеологічні та концептуальні основи утворення та розвитку Турецької Республіки. Османізм. Панісламізм. Тюркизм. Кемалізм.
28. Ідеологічні та концептуальні основи утворення та розвитку Турецької Республіки. . Панісламізм.
30. Ідеологічні та концептуальні основи утворення та розвитку Турецької Республіки. Тюркизм. Кемалізм.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Відімска К.І. Дипломатичний протокол та етикет Турецької Республіки. Частина II : навчальний посібник / Під ред. В.І. Рижих. Одеса : ОНУ імені І.І. Мечникова, 2021. С. 272-292
2. Відімска К.І. Мовна політика Турецької Республіки: історія та сучасність. Частина I : навчальний посібник / Під ред. І.В. Зубаренко, О.В. Сніговської, Ю.М. Тарасюк. Одеса : ОНУ, 2018. С.206-218
3. Тарасюк Ю.М.Геополітичне положення Турецької Республіки. Геополітичне положення та зовнішня політика держав. Лінгвокраїнознавство. Частина I : навчальний посібник / Під ред. І.В. Зубаренко, О.В. Сніговської, Ю.М. Тарасюк. Одеса : ОНУ, 2018. С. 47-63
4. Тарасюк Ю.М. Лінгвокраїнознавство Турецької Республіки, ч.1:навчально-методичний посібник. Одеса: Одеський національний університет імені І.І.Мечникова, 2017. 92 с.
5. Тарасюк Ю.М.. Шагли Г.І. М'яка сила Турецької Республіки: культурно-освітні аспекти. Політичне життя. №.1. 2021. С. 95-101
6. Тарасюк Ю.М. Історія та розвиток турецької літератури. Частина II : навчальний посібник / Під ред. В.І. Рижих. Одеса : ОНУ імені І.І. Мечникова, 2021. С. 171-188
7. Україно-турецькі відносини. Стратегічна культура та зовнішня політика України / За заг. ред. І. М. Коваля, О. І. Брусиловської, В. А. Дубовика. Одеса: Одеський національний університет імені І. І.Мечникова, 2017. С. 151-166.
8. Шагли Г.І. Культура Туреччини. Лінгвокраїнознавство. Частина II : навчальний посібник / Під ред. В.І. Рижих. Одеса : ОНУ імені І. І. Мечникова, 2021. С. 80-107
9. Türk Dış Politikası: Kurtuluş Savaşından Bugüne Olgular, Belgeler, Yorumlar. Ed. Baskın Oran. Cilt II: 1980 – 2001. İstanbul: İletişim, 2006. 637 s.

Додаткова

- 10.Сніговська О. В. Формування міжкультурної компетентності міжнародників при викладанні іноземної мови. Зб. наук. праць Київського університету імені Бориса Грінченка «Педагогічна освіта: теорія і практика. Психологія. Педагогіка». Київ., 2015. № 23. С. 82–87.
- 11.Сніговська О. В. Реалізація лінгвокультурологічної концепції у професійній іншомовній підготовці фахівців із міжнародних відносин. Вісник Черкаського університету. Сер. : Педагогічні науки. Черкаси, 2014. № 13 (306). С. 120–125.
- 12.Тарасюк Ю.М. Теоретичі осови та еволюція коцепту public diplomacy. Наково-практичий журнал. Серія: Політологія, 2020. Вип.2(2). С.71-77
- 13.Тарасюк Ю.М. Поняття про лінгвістичну безпеку та мовну політику Туреччини в контексті модернізації. Вісник ОНУ ім. І.І.Мечникова. Соціологія. Політичні науки. Т.21. Вип. 4(7), 2016. С.70-75
- 14.Тарасюк Ю.М.. Шагли Г.І. М'яка сила Турецької Республіки: культурно-освітні аспекти. Політичне життя. №.1, 2021. С. 95-101

15. Україно-турецькі відносини. Стратегічна культура та зовнішня політика України / За заг. ред. І. М. Ковалю, О. І. Брусиловської, В. А. Дубовика. Одеса: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова, 2017. С. 151-166.
16. Стратегічні перспективи та розвиток двосторонніх відносин між Україною та Туреччиною. Європейський політичний та правовий дискурс, 2019. Вип. 6, № 1. С. 37-435.
17. Çotoksöken Y. Üniversiteler için uygulama Türk Dili. Cit 1. İstanbul, Papatya yayıncılık Eğitim, 2005. 256s.
18. Yüksek öğretiminde Türk dili. Yazılı ve Sözlü anlatım / Özkan M., Tören H., Esin O. İstanbul, 2006. 999s.
19. XXI. Yüzyılda Türk Dış Politikası. 3. Baskı / Ed. İdris Bal. Ankara: AGAM, 2006. 1022 s.

Електронні інформаційні ресурси

1. Дипломатичний протокол ТР. <https://www.mfa.gov.tr/protokol.tr.mfa>
2. Концепція зовнішньої політики Туреччини 2022. https://www.mfa.gov.tr/site_media/html/2022-yilina-girerken-girisimci-ve-insani-dis-politikamiz.pdf
3. Посольство України в Турецькій Республіці <https://turkey.mfa.gov.ua/>
4. Договір про дружбу та співробітництво між Україною та ТР https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/792_005#Text
5. Сайт Національного інституту стратегічних досліджень <https://niss.gov.ua/doslidzhennya/gromadyanske-suspilstvo/grecka-nacionalna-menshina-v-ukraini-stan-realizacii>
6. Сайт міністерства зовнішніх справ ТР <https://www.mfa.gov.tr/default.tr.mfa>

ФОРМИ КОНТРОЛЮ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Методи навчання

Згідно з роллю, яку відіграють рідна мова та переклад у процесі навчання іноземних мов (турецької), методи навчання магістрантів-міжнародників розподілятимуться на перекладні та безперекладні (прямі).

Назва методу зумовлена видом мовленнєвої діяльності, що складає мету навчання, у зв'язку з чим розрізнятимемо усний метод та метод навчання читання. У назві методу відбивається:

- 1) спосіб розкриття значень іншомовних слів: прямий (безперекладний) і непрямий (перекладний);
- 2) головний канал надходження іншомовної інформації: візуальний, аудіо-візуальний;
- 3) зв'язок методу навчання з психічними процесами оволодіння турецькою мовою: свідомий та інтуїтивний, штучний та природний.

У залежності від способів організації матеріалу та використання специфічних допоміжних засобів на практичних і самостійних заняттях використовуватимуться також методи програмованого навчання, зокрема дистанційного, тощо.

Методи контролю

Об'єктами контролю виступають навички і вміння здійснювати мовленнєву діяльність в говорінні, аудіюванні, читанні, письмі у межах засвоєного мовного та мовленнєвого матеріалу. Форми контролю націлені на перевірку знань і навичок, що студенти опанували протягом курсу і висвітлюють рівень підготовки студентів з різних аспектів (говоріння, письмо, аудіювання).

Систематичність контролю реалізується в наступних видах:

- ✓ поточний контроль, який здійснюється у ході вивчення конкретної теми для визначення рівня сформованості окремої навички або вміння, якості засвоєння певної порції навчального матеріалу;
- ✓ рубіжний контроль, який проводиться після закінчення роботи над темою, тематичним циклом, наприкінці певного етапу навчання (семестру);
- ✓ підсумковий контроль, який реалізується після завершення відповідного ступеня навчання турецької мови (навчального року).

Кожний з видів контролю виконує усі функції, властиві контролю, але залежно від його виду та чи інша функція має особливе значення і виступає домінуючою.

При вивченні навчальної здійснюється поточний та підсумковий контроль. Поточний контроль проводиться з метою визначення рівня підготовленості студентів із певних тем, розділів робочої навчальної програми, якості виконання конкретних завдань та здійснюється впродовж року під час проведення аудиторних (практичних) занять та при виконанні самостійної роботи.

- Теоретичного програмного матеріалу, що викладається в аудиторії;
- тем, які обговорюються та відпрацьовуються на практичних заняттях;
- програмного матеріалу для самостійного вивчення, який передбачений робочою програмою та уміщує індивідуальні завдання: реферати, презентації, тематичний тезаурус тощо.

Форма підсумкового контролю – іспит у 2 семестрі. Здобувачі одержують підсумкові оцінки за залікову навчальну дисципліну, якщо за результатами поточного контролю набирають 60 і більше балів.

Якщо за результатами поточного контролю здобувач/-ка набрав/-ла менше 60 балів, то він/вона повинен/-на виконати залікове завдання і з урахуванням його результатів одержати відповідну кількість залікових балів із дисципліни. Якщо за результатами поточного контролю здобувач/-ка набрав/-ла 60 і більше балів, проте хоче поліпшити свій підсумковий результат, він/вона також може виконати залікове завдання і з урахуванням його результатів підвищити свою підсумкову оцінку з дисципліни.

Методичне забезпечення

1. Типова (навчальна) програма дисципліни.
2. Силабус до робоча навчальна програма дисципліни «Лінгвокраїнознавство» (турецька мова) 8с.
3. Основний навчальний матеріал (підручники та посібники).
4. Допоміжний навчальний матеріал (словники, довідники, роздатковий матеріал, автентичні тематичні публікації у спеціалізованих турецькомовних періодичних виданнях, роздруковані матеріали з Інтернету, навчальні аудіо-/ відеоматеріали).
5. Навчальні матеріали для самостійної роботи (методичні рекомендації і розробки, робочі зошити, банк завдань для здійснення формуючої, розвивальної, регулюючої та мотивуючої індивідуалізації).
6. Пакети тестових завдань для підсумкового контролю та банк завдань для поточного і рубіжного контролю.
7. Матеріально-технічне забезпечення дисципліни (стандартні аудиторні аудіовізуальні технічні засоби навчання: магнітофони, телевізори, відеоманітофони, екрани тощо).

ЗАГАЛЬНІ КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Оцінка	за Теоретична підготовка	Практична підготовка
національною		
шкалою		
Здобувач освіти		
Відмінно	у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей; глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу; робить самостійні висновки, виявляє причинно-наслідкові зв'язки; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань. Здобувач здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями	глибоко та всебічно розкриває сутність практичних/розрахункових завдань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; виконує творчі завдання та ініціює нові шляхи їх виконання; вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу; проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань при самостійній роботі
	достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу; при представленні деяких	правильно вирішив більшість розрахункових /тестових завдань за зразком; має стійкі навички виконання завдання

		питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, застосовує знання для розв'язання стандартних ситуацій; самостійно аналізує, узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки	
Задовільно		володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу; має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків	може використовувати знання в стандартних ситуаціях, має елементарні, нестійкі навички виконання завдання. Правильно вирішив половину розрахункових/тестових завдань. Здобувач має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків
Незадовільно з можливістю повторного складання	з	володіє навчальним матеріалом поверхово й фрагментарно (без аргументації та обґрунтування); безсистемно виокремлює випадкові ознаки вивченого; не вміє робити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки; під час відповіді допускаються суттєві помилки	недостатньо розкриває сутність практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив окремі розрахункові/тестові завдання за допомогою викладача, відсутні сформовані уміння та навички
Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	з	не володіє навчальним матеріалом	виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача

Критерії оцінювання самостійної роботи

Вид	Максимум балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень
Презентація	10	здатність студента/-ки презентувати доповідь, відповідно до змісту навчального матеріалу та супроводити її оригінальним візуальним представленням.
Реферат	10	здатність здійснювати узагальнення на основі опрацювання теоретичного матеріалу та відсутність помилок при оформленні цитування й посилань на джерела; продемонструвати дотримання лексичних, фразеологічних, граматичних і стилістичних норм новогрецької літературної мови.
Тезаурус	2	вміння студента/-ки працювати зі спеціальною термінологією (її тлумаченням, роз'ясненням, коментарями).
Практичне завдання	2	Самостійність та змістовність виконання практичного завдання. Його відповідність поставленим цілям.

Розподіл балів, які отримують студенти

Форма для заліку в 7 семестрі

Поточний та періодичний контроль						Сума балів
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2		Змістовий модуль 3	Індивідуальні самостійні завдання	
T1	T2	T5	T6	T8		
15	10	15	10			
25		25		25	25	100

Форма для іспиту в 8 семестрі

Поточний та періодичний контроль					Підсумковий контроль (іспит)	Сума балів
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3			
T3	T4	T7	T9	T10		
10	10		10	10		
20		20	20		40	100

Контрольні роботи за змістовими модулями здійснюються у формі письмових тестових завдань після завершення вивчення навчального матеріалу кожного змістового модуля. Підсумковий контроль проводиться в змішаній (письмовій і усній) формі.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D	задовільно	
60-69	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Навчальне видання

ЛІНГВОКРАЇНОЗНАВСТВО (ТУРЕЦЬКА МОВА)

Методичні вказівки
до вивчення навчальної дисципліни
для здобувачів першого курсу другого (магістерського)
рівня вищої освіти спеціальності 291
«Міжнародні відносини, суспільні комунікації
та регіональні студії»

Укладачі:

ТАРАСЮК Юлія Матвіївна
ВІДІМСЬКА Катерина Ігорівна
ШАГЛІ Ганна Іванівна

Завідувачка редакції *Т. М. Забанова*

Надруковано з готового оригінал-макета

Формат 60x84/16. Ум. друк. арк. 1,63.
Тираж 100 прим. Зам. № 781.

Видавництво і друкарня «Астропринт»
65091, м. Одеса, вул. Разумовська, 21
Тел.: (0482) 37-14-25, 33-07-17, (048) 7-855-855

e-mail: astro_print@ukr.net; www.astroprint.ua; www.stranichka.in.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 1373 від 28.05.2003 р.